

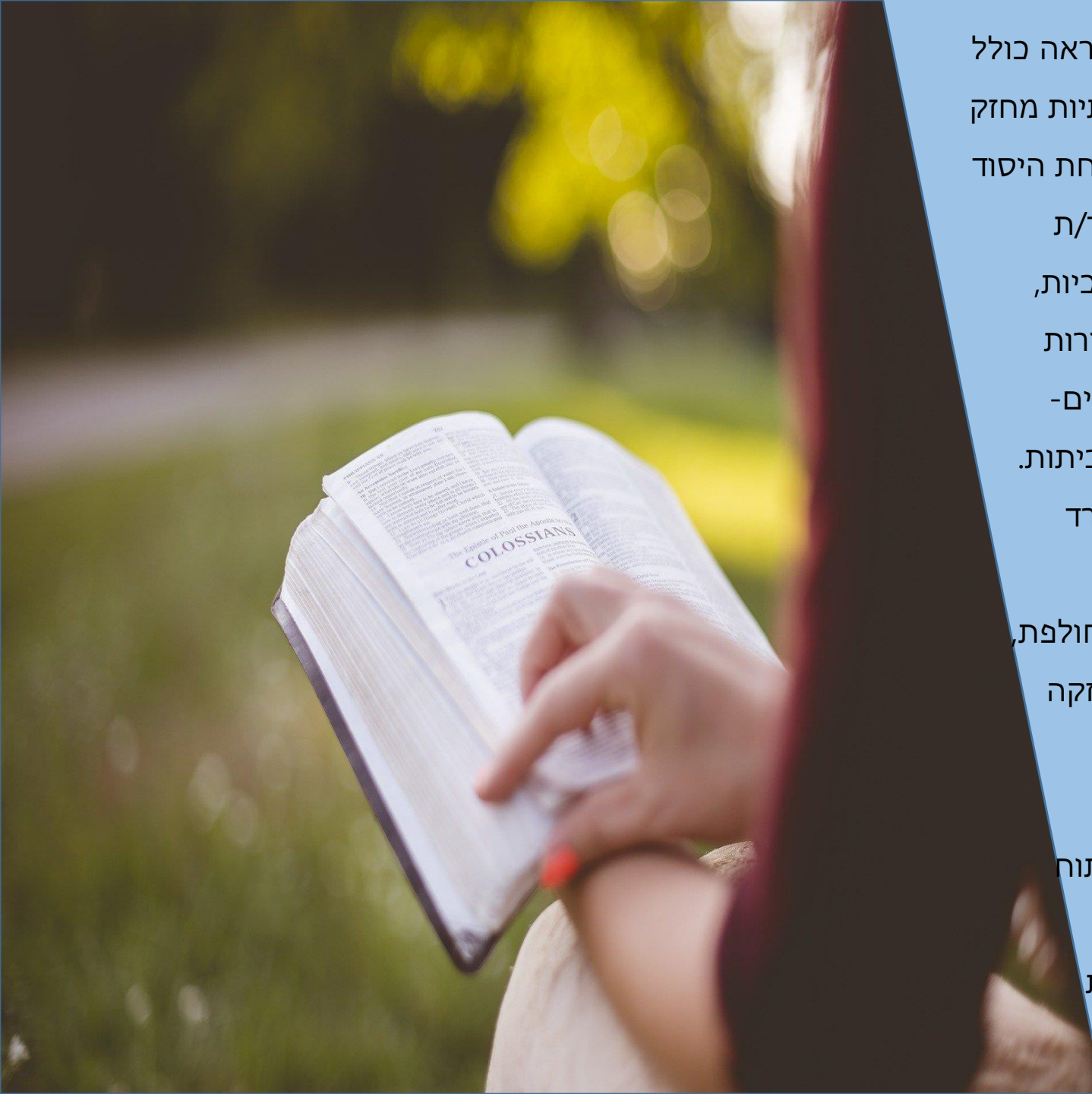

מדינת ישראל
משרד החינוך

המנהל הפדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי

המזכירות הפדגוגית

**שילוב
מיומנויות רגשיות-חברתיות
וערכים
בתחומי הדעת**

בבסיס מדיניות דמות הבוגר עומדת התפיסה כי תהליך החינוך וההוראה כולל בתוכו ידע-מיומנויות-ערכים. שילוב ערכים ומיומנויות רגשיות וחברתיות מחזק את הלמידה, ויוצר תהליכים של צמיחה אישית – רגשית וערכית. הנחת היסוד שלנו היא כי תהליך הלמידה והתוכן הלימודי מעוררים בקרב המלמד/ת והלומד/ת תחושות, רגשות, אסוציאציות, חוויות אישיות ודילמות ערכיות, המשפיעות עליו/ה ועל הלמידה. מתוך כך, המזכירות הפדגוגית והשירות הפסיכולוגי ייעוצי של משרד החינוך פיתחו יחד תפיסה וכלים חינוכיים-פדגוגיים לשילוב ערכים ולמידה רגשית חברתית כחלק מההוראה בכיתות. בתקופה הקרובה נעלה את העקרונות והכלים הללו למערכות המשרד ובשנה"ל תשפ"ב נפעל ליישם אותם ולהמשיך לפתח אותם בשיתוף מעגלים רחבים ככל האפשר של המורות והמורים. כידוע - השנה החולפת, בה התמודדנו עם מגיפת הקורונה, העלתה על סדר היום בעוצמה חזקה במיוחד את הצורך בלמידה רגשית חברתית ובדיון בסוגיות ערכיות וחברתיות. חשוב לוודא שאלו מהווים חלק בלתי נפרד מתהליכי ההוראה והלמידה. לשם כך אנו מביאים כאן מספר דוגמאות של פיתוח פדגוגי המשלב בלמידת תחומי הדעת את הערכים והמיומנויות הרגשיות חברתיות הנלוות אליהם, בספרות, במחול, בתנ"ך ובתרבות יהודית ישראלית וביחידות ההוראה. לשימושכם/ם בשמחה 🌸

שילוב מיומנויות חברתיות - רגשיות (Sel) וערכים בתחומי הדעת יכלול את הרכיבים הבאים:

✓חיבור חוויתי - רגשי לעולמו של התלמיד

✓בחירת ערך רלוונטי לנלמד

✓זיהוי המיומנויות הרלוונטיות בהלימה לנושא, לערך ולכיתה.

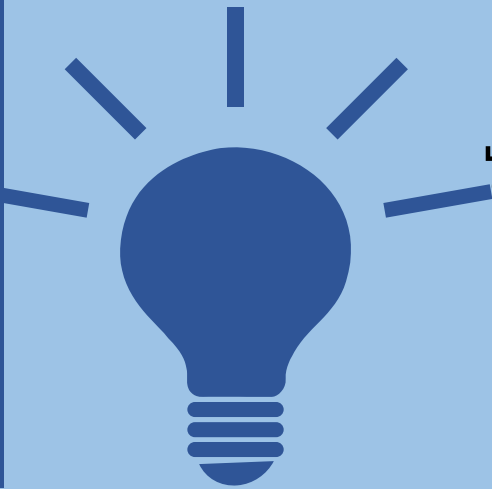
✓תרגול ויישום המיומנויות, המחזקות את הערך הנבחר.

בכל נושא יש מגוון ערכים ומיומנויות, השזורים זה בזה. לצורך הלמידה

והתרגול, מומלץ להתמקד בדיון ובהמשגה של ערך אחד או שניים וכן בתרגול

מספר מצומצם ומוגדר של מיומנויות. נדגיש גם את חשיבות ההמשגה של

הערך והמיומנויות ואת חשיבות השיח הגלוי אודותיהן.

שילוב מיומנויות חברתיות- רגשיות (Sel) וערכים בתחומי הדעת

טבלאות הממשיגות מגוון מיומנויות וערכים:

- [1. טבלת מיפוי כישורים ומיומנויות חברתיות-רגשיות לחיזוק רווחה נפשית](#)
- [2. טבלת ערכים ומיומנויות הממחישה את החיבור בין ערכים ומיומנויות](#)

מחווניים לתכנון והוראת השיעור:

- [1. מחוון תוכן](#)
- [2. מחוון דמות](#)
- [3. מחוון מתודה](#)

מדינת ישראל
משרד החינוך

המנהל הפדגוגי
אגף בכיר שרות פסיכולוגי ייעוצי

המזכירות הפדגוגית

שילוב מיומנויות רגשיות-חברתיות וערכים בתחומי הדעת

מתוך מאגר [פרקטיקות הוראה](#)

סרטון ההדרכה: "אמפתיה" בשיעור ספרות
משרד החינוך - שפ"י, מזכירות פדגוגית,
המו"פ, ומנהל עובדי הוראה
ומרכז הלב לסימולציה בחינוך

קישור לסרטון [כאן](#)

